

POLSKIE
TOWARZYSTWO NUMIZMATYCZNE
Oddział w Słupsku
30/2001

Polskie Towarzystwo Numizmatyczne

Oddział
w
Słupsku

BIULETYN

Oddajemy w Wasze ręce ostatni numer przed jubileuszem XXX-Lecia Oddziału PTN Słupsk. Zarząd życzy wszystkim członkom i sympatykom Szczęśliwego Nowego Roku i dalszych osiągnięć kolekcjonerskich Oraz sukcesów w odkrywaniu i dokumentowaniu historii ziemi słupskiej.

2001

lipiec – grudzień

nr 2/32

Tajemnica mennicy i warsztatu medalierskiego

Po wieloletnich staraniach wraz z kolegami Oddziału PTN Koszalin, piętnastoosobowa grupa członków towarzystw, dnia 7.06.2001 roku zwiedziła Mennicę Państwową S.A. i gościła w domu (pracowni) twórczyni między innymi medali „koszalińskich” pani Ewy Olszewskiej-Borys. Grupę słupską reprezentowali: Marek Zdanowicz, Władysław Piotrowicz, Jerzy Gospodarek, Michał Krupowies i Zdzisław Dróbka. Na miejscu przy ulicy Pereca 21 w Warszawie zaskoczeniem pierwszym był niepomierne mały (w stosunku do wyobrażeń) teren mennicy. Procedura sprawdzania, wręczenia identyfikatorów i obowiązku zdeponowania w skrytkach rzeczy osobistych wszystkim uzmysłowiła do jakiego zakładu produkcyjnego wchodzimy. Grupę po firmie oprowadzał wicedyrektor. Ciekawe wprowadzenie w każdy z działów, uwagi ich kierowników i możliwość obejrzenia pracownika na stanowisku pracy dopełniło atrakcyjność zwiedzania. Sterylna czystość, indywidualna ręczna (na zdecydowanej większości stanowisk) praca wielu z nas wprawiła w zdumienie. Dużo by pisać, widzieliśmy ręczną obróbkę (wycinanie, wytrawianie, hartowanie i emaliowanie) odznak, odznaczeń i orderów oraz proces przygotowania (na podstawie medalu gipsowego w skali 3:1) projektu medalu do jego bicia. Szczególny podziw wzbudziła u nas podwójna linia przygotowawcza projektu medalu;

- tradycyjna, mechanicznie wycinka tzw. sztanca,
- laserowa – odczytanie promieniem lasera wzorca gipsowego i przeniesienia go metalowy wzór.

Z tej części wydziału było takie zainteresowanie, że oprowadzający nas nie mógł skłonić do jego opuszczenia. Z przyjemnością stwierdzam, że zarówno kierownik działu jak i pracownicy (na poszczególnych stanowiskach) uprzejmie, z uśmiechem i cierpliwie tłumaczyli wszystkie pytania – wątpliwości.

W dziale produkcji matryc każdy uzmysłowił sobie (obserwując i dotykając wzorce) jak powstają wzorniki dzięki którym mamy między innymi:

- pieczęcie państwowe,
- szczególne pieczęcie do tłoczenia znaków,
- wielokrotne znaki.

Tutaj także pytaniom nie było końca. Dopiero jednak produkcja (całkowicie zautomatyzowana) monet obiegowych i kolekcjonerskich wprowadziła nas w osłupienie. Dodatkowe sprawdzenie przed wejściem na „produkcję” przez wykrywacz metalu. Niewspółmiernie do naszych wyobrażeń pomieszczenia, czysto, dość głośno, niewielu pracowników i siypące się do zbiorników monety od 1 grosza do 5 złotych. Człowiek sprawdza wrywkowo to co tworzy maszyna. Najwięcej pytań i uwag dotyczyło maszyn produkcyjnych 2 i 5 złotych. Generalnie chcieliśmy poznać zasady łączenia elementów monety o dwu różnych stopach. Wierzmy na słowo opowiadającemu bo jak to robi maszyna niestety – „nie zdradziła nam”. Przy zachowaniu szczególnych środków ostrożności (nie dotykać, nachylać się i dmuchać na monety) zobaczyliśmy wydział produkujący monety kolekcjonerskie w tym te które poprzedniego dnia (kardynał Stefan Wyszyński) wprowadzono do obiegu. Na tych stanowiskach maszyna jedynie pomaga precyzyjnemu oku i dłoni fachowca – mincerza. Najkrócej można określić ten dział jako połączenie średniowiecza – precyzji mistrza oka i dłoni z najnowszą techniką – maszyny która mistrzowi jedynie pomaga. Trochę się w dziale „zasiedzieliśmy”, sprawdzenie w bramce wykrywającej metale (czy nie zabraliśmy sobie coś na pamiątkę) i udajemy się do ostatniego pokazanego nam działu tłoczenia medali. Bez zmian czysto, maszyny, niewielu ludzi i hałas. Efekt finalny, krążek metalowego stopu tutaj zamienia się w przyszły medal. Zobaczyliśmy nie tylko jak wygląda półprodukt tłoczni ale także co po procesie,

trawienia, czyszczenia itp. itp. staje się z nim zanim trafi do naszych zbiorów. Ponownie mieliśmy szczęście. Dotykaliśmy pierwsze medale poświęcone kardynałowi Wyszyńskiemu. Koniec, tyle pozwolono nam zobaczyć na produkcji. Powrót w odwrotnej kolejności, odbiór swoich rzeczy i na koniec przed wejściem do mennicy pozwolono zrobić grupie zdjęcie z naszym uroczym przewodnikiem po zakładzie.

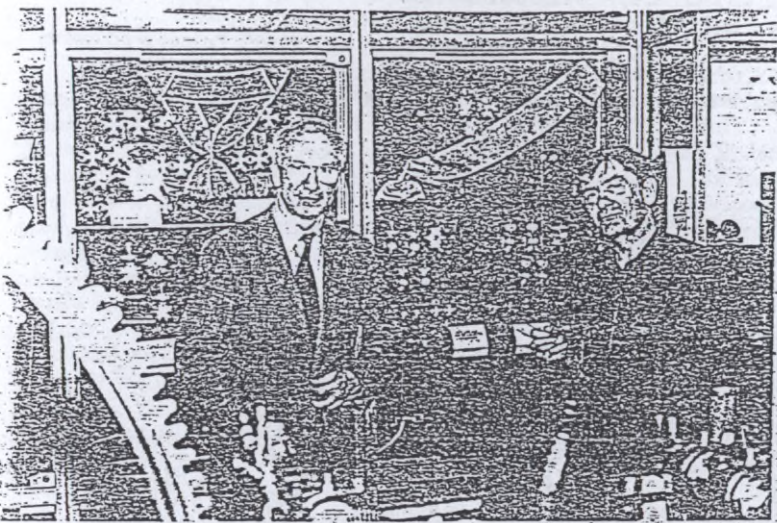

Grupa przed budynkiem Mennicy Państwowej.

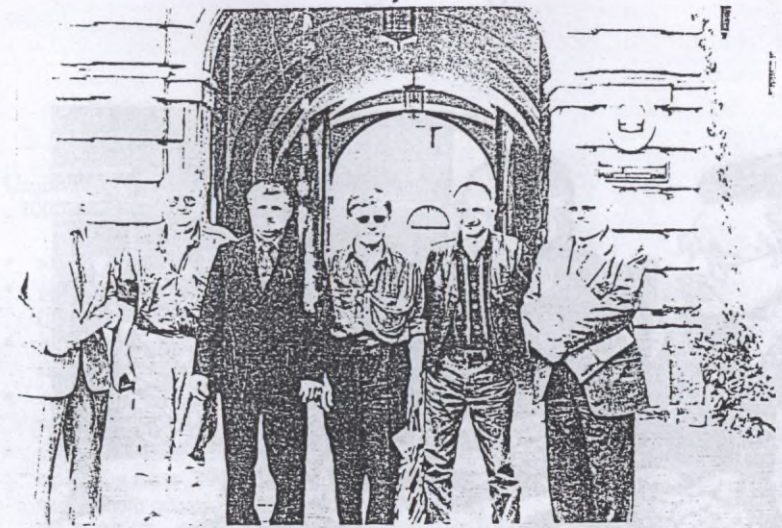
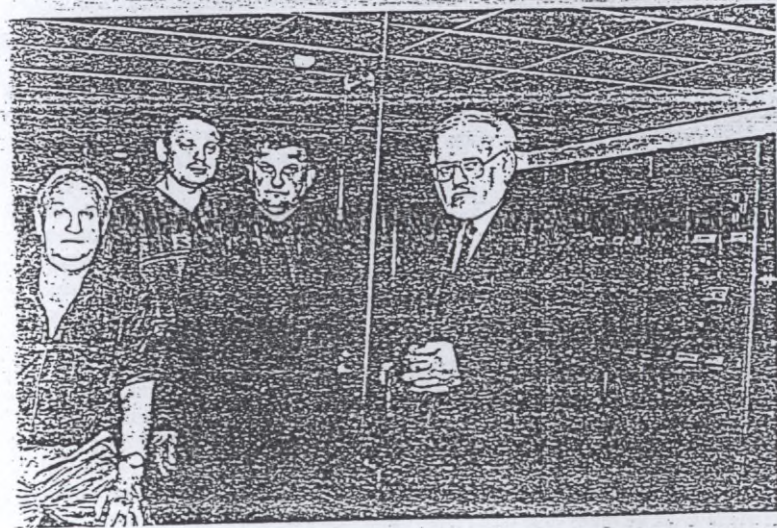
Od pracowników Mennicy Państwowej przejął nas, przyjaciel, kolekcjoner, były prezes PTN, Kierownik Gabinetu Numizmatycznego Mennicy Państwowej S.A. pan Tomasz Bylicki. Przyjął nas po staropolsku u siebie; herbata, kawą i ciastem. Przy rozmowie zapoznał nas z historią gabinetu oraz „pogadaliśmy o naszych środkowopomorskich sprawach”. W ciekawej formie zaprezentował zbiory gabinetu cierpliwie tłumacząc wszystkie pytania. Na koniec obdarował wszystkich pamiątkami osobistymi i każdy z nas wybił sobie pieniążek okolicznościowy dla uczczenia wydania monet i medalu poświęconego kardynałowi Wyszyńskiemu.

Szybko zakończyła się wycieczka (trwająca cztery godziny) po mennicy. Błyskawicznie przemieściliśmy się do Muzeum Archeologicznego, gdzie głównie każdy z nas chciał zobaczyć „Skarb ze Środy Śląskiej”. Nawet dla kobiety (a wiadomo, że one mają słabość do błyskotek) precjoza wystawione muszą budzić zachwyt. Warto było przejechać 500 kilometrów, aby tylko to zobaczyć. Ponownie wybiłiśmy sobie z miedzianych krążków pieniążek, zdjęcie grupy przed wjazdem do muzeum i w drogę.

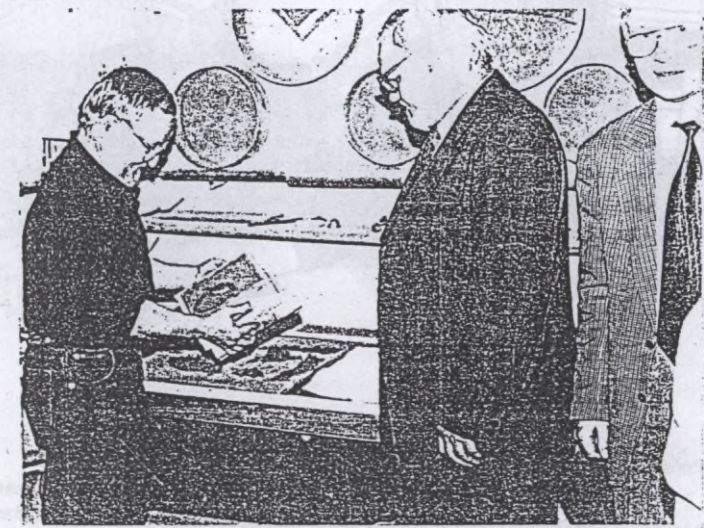

Zwiedzamy „Gabinet Numizmatyczny”

Ślupszczanie po zwiedzeniu „Skarbu ze Srody Śląskiej” przed gmachem Państwowego Muzeum Archeologicznego.

Do Radości (miejsca zamieszkania i pracy twórczej pani Ewy Olszewskiej –Borys) docieramy z pewnymi kłopotami. Kłopoty z dziurami na drodze rekompensuje otoczenie i cisza lasu. Gospodyni z mężem serdecznie wita gości. Oglądamy dom i zbiory medalierskie, ale najwięcej ciekawości budzi pracownia. Mąż pani Ewy pokazał (w zdecydowanej większości widzieliśmy proces trawienia metalu po raz pierwszy) nam odlewanie medalu co udokumentowaliśmy....

Medalier pan Borys przy pracy nad wzorem odlewu.

Słupski medal

Uzupełniając informacje prezentujemy medal „100-Lecia Słupskiego Ratusza”

- medal; mosiężny o średnicy 70 mm
- projekt opracował; Maciej Gawlak (plastyk z M.C.K. Słupsk)
- wykonawca; Usługowy Zakład Elektromechaniczny „Olimpia” w Lęborku
- zamawiający-dystrybutor Urząd Miasta w Słupsku
- awers; w środku (centralnie) rysunek ratusza a pod nim napis „1901-2001. U góry (po owalu nad dachem ratusza) od lewej strony „100 LECIE RATUSZA”
- rewers; w środku (centralnie) rysunek GRYFA SŁUPSKIEGO/POMORSKIEGO. W górnej części (nad łbem Gryfa) po owalu napis „SŁUPSK” W dolnej części Gryf oparty na czterech „falach”. (Zgodnie z heraldyką winny być trzy.)
- wybito 200 sztuk.

Państwo Borys ugościli nas po staropolsku. My tam byliśmy – oto dowód.

Pani Ewa pokazała nam zbiory prac innych medalierów oraz swoje dokonania. Rozmowa przy kawie i cięcie kończy naszą wizytę. Kwiaty to forma podziękowania za poświęcony nam czas i gościnność. Gospodarze wręczają każdemu pamiątkowe zdjęcie ostatniego medalu koszalińskiego. Uśmiechy i startujemy do domu. Późno w nocy docieramy do Koszalina i Słupska. Wszyscy uczestnicy są zachwyceni tym co poznaliśmy, zobaczyliśmy. Jeszcze przez lata będziemy wspominać tą wyprawę.

Henryk Błaszkievicz

Przybliżając naszym członkom twórców i wytwórców parających się między innymi medalierstwem prezentujemy w numerze; twórcę i wytwórcę tych walorów. Daleko nam do wielkich aglomeracji czy centrów sztuki medalierskiej - niemniej realizując dewizę „cudze chwalicie, swego nie znacie, ...”, prezentujemy tych których poznaliśmy.

WIELKOPOLANIN

Urodzony, wychowany w Poznaniu od 1980 roku osiadł w Słupsku. Powoli budował swoją renomę. Było to tak. Mistrz Edward Iwański od najmłodszych lat kręcił się wokół sztuki. Po wyterminowaniu zawodu grawera (jest w zawodzie mistrzem) kończy w Poznańskiej Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych wydział grafiki i rzeźby. Nauczony poznańskiego porządku i szacunku do pracy najpierw stara się uzyskać biegłość warsztatową. Pracuje na „państwowych posadach” i buduje dom by tam w swojej pracowni tworzyć. Mijają lata w których prezentuje swoje prace na zbiorowych wystawach. Jego rzeźby prezentowano od Londynu po Rzym, od Lwowa po Archangielsk. Za swoje rzeźby był wielokrotnie wyróżniany. Dyplomy, plakaty (wystaw) przechowuje w przepastnych szufladach gabinetu. Gładkie ściany pomieszczeń zdobią jego obrazy i rzeźby. Jest czym się zachwycać. Licząca się część wyróżnionych prac to stałe ekspozycje między innymi w Muzeach; Wojska Polskiego - Poznań, Archikatedralnym - Poznań, Watykańskim - Rzym. Przy pracowitości to skromny i bardzo krytyczny wobec siebie człowiek. Jedną z dziedzin sztuki, która najdłużej uprawia to medalierstwo. Z ponad setki wykonanych i zaprojektowanych medali; mennicznych, lanych, grawerskich niewiele posiada w zbiorze. Wiele z nich (autorskich) podarował przyjaciołom. Piszących najbardziej zachwyciły między innymi medale;

- cegiełka (wprowadzony w 1980 roku) medal „Poznański czerwiec 1956 rok”
- „15 Pułku Ułanów Poznańskich”
- komplet (3 sztuki o różnych rozmiarach) medali „Papież - Polak”
- miniatura grawerska „Kopernik”

Na marginesie mistrz jest projektantem medalu mennicznego XXX-Lecia Oddziału PTN

Słupsk, który nie wejdzie do realizacji z braku środków finansowych. Najbardziej charakteryzuje artystę Edwarda Iwańskiego jego pracownia. Duże i wysokie pomieszczenie, dla nie obeznanego z warsztatem, zawałone materiałem, tworzonymi i gotowymi pracami. Po obejrzeniu tego sanktuarium sztuki wierzymy, że tam najlepiej odpoczywa. Cóż to jest sztuka?, „odrzućcie z materiału tego co zbędne”, ale mistrz Edward wie ile i jak to zrobić. Warto odwiedzić Edwarda Iwańskiego w jego pracowni mieszczącej się przy ulicy Krzywej w Słupsku by poobcować ze sztuką, zobaczyć jak powstaje dzieło. Projekty i wykonane wg jego opracowania medale prezentowaliśmy w poprzednich numerach biuletynu.

Henryk Błaszkiwicz
Zdzisław Dróbka

REGULAMIN WYRÓŻNIEŃ POLSKIEGO TOWARZYSTWA NUMIZMATYCZNEGO I KRYTERIA ICH PRYZNANWANIA

§ 1

1. W Polskim Towarzystwie Numizmatycznym istnieją następujące wyróżnienia:
  - a. Odznaka członkowska PTN;
  - b. List gratulacyjny;
  - c. Dyplom Honorowy;
  - d. Złota Odznaka PTN;
  - e. Medal okolicznościowy;
  - f. Medal Zasłużony dla Numizmatyki (tzw. Kwadrat);
  - g. Członek Honorowy PTN.
2. Wyróżnienia, z wyjątkiem odznaki i wyróżnienia, o których mowa w § 1, ust. 1, pkt. a oraz g, przyznaje Zarząd Główny.
3. Wyróżnienia wymienione w § 1, ust. b i c mogą być nadawane wielokrotnie.
4. Decyzje o przyznaniu wyróżnienia zapadają zwykłą większością głosów, przy obecności co najmniej połowy członków ZG (Statut PTN, § 27, ust. 1 i 2).
5. Prawo zgłaszania wniosków o nadanie wyróżnienia przysługuje członkom ZG oraz Oddziałom PTN.

§ 2

Odznaka Członkowska PTN ma prawo nosić każdy członek Towarzystwa, który nie narusza § 15 ust. 2, pkt. 1, 2, 3, 4 Statutu PTN. ~~deklaracja, odznaki, składka, czynne i bierne uczestnictwo w pracach i działalności Towarzystwa~~

§ 3

1. List gratulacyjny może być nadawany wielokrotnie, przy zachowaniu § 2 niniejszego Regulaminu, za pracę na rzecz Oddziału lub Koła np. za zorganizowanie wystawy, odczytu etc. Może być nadawany indywidualnie i zbiorowo.

§ 4

1. Dyplom honorowy może być nadawany wielokrotnie, przy zachowaniu § 2 niniejszego Regulaminu, za kilkuletnią pracę na rzecz Oddziału lub Koła i popularyzację wiedzy numizmatycznej, medalierskiej i falerystycznej na swoim terenie. Może być nadawany indywidualnie i zbiorowo.

§ 5

1. Złota Odznaka PTN może otrzymać osoba, która spełnia następujące kryteria:
  - a. Spełnia warunki wymienione w § 2 niniejszego Regulaminu.
  - b. Należy nieprzerwanie do PTN co najmniej 10 lat.
  - c. Czynnie działa na rzecz Oddziału lub Koła.
  - d. Popularyzuje numizmatykę poprzez organizowanie wystaw, odczyty, pracę z młodzieżą itp.
  - e. Cieszy się bardzo dobrą opinią w środowisku numizmatycznym.
2. Złota Odznaka PTN, w wyjątkowych wypadkach, może otrzymać osoba nie spełniająca warunków wymienionych w § 5, ust. 1, pkt a, b, c, d, e. Osoba taka musi jednak w czynny sposób wspierać Towarzystwo.

§ 6

1. Medal okolicznościowy może otrzymać osoba która:

- Spełnia warunki wymienione w § 2 niniejszego Regulaminu.
- Należy nieprzerwanie do PTN co najmniej 10 lat.
- Posiada Złotą Odznakę PTN.
- Czynnie działa na rzecz Towarzystwa.
- Popularyzuje numizmatykę poprzez organizowanie wystaw, odczyty, pracę z młodzieżą itp.
- Ma osiągnięcia w zakresie wydawnictw dotyczących popularyzacji numizmatyki, falerystyki lub medalierstwa.
- Cieszy się bardzo dobrą opinią w środowisku numizmatycznym.

2. Medal okolicznościowy w wyjątkowych wypadkach, może otrzymać osoba nie spełniająca warunków wymienionych w § 6, ust. 1, pkt a, b, c, d, e, f, g. Osoba taka musi jednak w czynny sposób wspierać Towarzystwo.

§ 7

1. Medal Zasłużony dla Numizmatyki może otrzymać osoba, która spełnia następujące kryteria:

- Spełnia warunki wymienione w § 6, ust. 1, pkt a, d, e, f, g.
- Posiada Złotą Odznakę PTN i medal okolicznościowy.
- Należy nieprzerwanie do Towarzystwa co najmniej 15 lat.
- Posiada trwały dorobek z zakresu numizmatyki, falerystyki lub medalierstwa.

§ 8

1. Członkiem Honorowym Polskiego Towarzystwa Numizmatycznego może zostać osoba która spełnia następujące warunki:

- Spełnia warunki wymienione w § 7, ust. 1, pkt a, b, d.
- Posiada Medal Zasłużony dla Numizmatyki Polskiej.
- Należy nieprzerwanie do Towarzystwa co najmniej 20 lat.
- Jest autorem co najmniej jednej pozycji zwartej i pięciu artykułów opublikowanych w prasie specjalistycznej (numizmatycznej, medalierskiej, falerystycznej).

2. W wyjątkowych wypadkach, Członkiem Honorowym PTN, może zostać osoba nie spełniająca warunków wymienionych w § 7, ust. 1, pkt a, b, c, d. Osoba taka musi się jednak wykazać bardzo dużym dorobkiem naukowym z zakresu numizmatyki, falerystyki lub medalierstwa.3. Godność Członka Honorowego może nadać tylko Walny Zjazd PTN.REGULAMIN KOMISJI NAUKOWEJ
POLSKIEGO TOWARZYSTWA NUMIZMATYCZNEGO

§ 1

Komisja Naukowa działa na podstawie § 4, § 9 pkt 1-6, § 10 pkt 1-8, § 26 pkt 6 Statutu PTN jako specjalistyczny organ wykonawczy i doradczy Zarządu Głównego PTN w zakresie numizmatycznej działalności naukowej.

§ 2

Komisję Naukową powołuje Zarząd Główny. Przewodniczący Komisji składa Zarządowi Głównemu roczne sprawozdanie z działalności.

§ 3

Komisja Naukowa składa się z 3-5 osób, a jej pracami kieruje przewodniczący. W razie potrzeby powołuje on sekretarza. Skład Komisji zatwierdza Zarząd Główny.

§ 4

Zadaniem Komisji jest koordynowanie pod względem merytorycznym realizacji statutowych celów PTN w zakresie działalności naukowej poprzez:

- Inspirowanie działalności naukowej i określonych badań z zakresu numizmatyki.
- Merytoryczny nadzór nad wydawnictwami PTN.
- Koordinacja działalności naukowej Oddziałów.
- Programowanie merytoryczne działań mających na celu popularyzowanie wiedzy z zakresu numizmatyki a także ochrony zabytków numizmatycznych.
- Współpraca z instytucjami naukowymi, muzeami oraz agendami naukowymi innych towarzystw.

§ 5

Posiedzenia Komisji odbywają się zgodnie z potrzebami w dowolnym miejscu, doraźnie określonym przez Komisję lub Zarząd Główny.

§ 6

Uchwały Komisji zapadają zwykłą większością głosów i są przedkładane niezwłocznie do wiadomości ZG. W przypadku równej ilości głosów decyduje głos przewodniczącego.

§ 7

Kadencja Komisji trwa cztery lata, zgodnie z kadencją Zarządu Głównego.

SKŁAD KOMISJI NAUKOWEJ PTN

- Jerzy Piniński – przewodniczący
- Krzysztof Filipow – członek
- Wiesław Kopicki – członek
- Zbigniew Nestorowicz – członek

**REGULAMIN
KOMISJI KOLEKCJONERSKO-MEDALIERSKIEJ
POLSKIEGO TOWARZYSTWA NUMIZMATYCZNEGO**

1. Komisja Kolekcjonersko-Medalerska działa na podstawie § 9, ust. 1-6; § 10, ust. 1, 5, 6, 7, 10; § 26, ust. 6 Statutu PTN, jako specjalistyczny organ wykonawczy i doradczy Zarządu Głównego PTN w zakresie rozwijania działalności kolekcjonersko-numizmatycznej: monet, medali, banknotów oraz innych przedmiotów związanych z numizmatyką lub numizmatykę wspomagających, a także opiniowania przedstawianych przez Oddziały i Koła projektów medali i plaket przeznaczonych do emisji.
2. Komisja składa się z 3-5 członków, a jej pracami kieruje przewodniczący. W razie potrzeby, za składu Komisji, może być wybrany sekretarz. Skład Komisji zatwierdza Zarząd Główny.
3. Zadaniem Komisji jest kordynowanie pod względem merytorycznym realizacji statutowych celów PTN w zakresie kolekcjonerskim poprzez:
  - Inspirowanie działań kolekcjonerskich monet, medali i innych walorów numizmatycznych przez członków Towarzystwa.
  - Koordinacja, i w miarę możliwości, dostarczanie i załatwianie dla Oddziałów i Kół walorów numizmatycznych.
  - Przygotowywanie na posiedzenia Zarządu Głównego walorów numizmatycznych i projektów medali nadsyłanych przez Oddziały i Koła do ich merytorycznej oceny i zatwierdzenia.
  - Utrzymywanie bezpośredniej współpracy i kontaktów z Narodowym Bankiem Polskim, Muzeami Państwowymi, placówkami muzealnymi i indywidualnymi kolekcjonerami w zakresie walorów kolekcjonerskich: monet, banknotów, medali pamiątkowych, literatury oraz innych przedmiotów wchodzących w zakres zainteresowań numizmatyki.
  - Współdziałanie i współpraca przy opracowywaniu informacji kolekcjonerskich i medalierskich do Komunikatów Zarządu Głównego.
  - W miarę potrzeby Komisja może powoływać lub zapraszać do współpracy dodatkowych członków z określonych dziedzin kolekcjonerskich.
4. Decyzje podejmowane przez Komisję zapadają w czasie posiedzeń większością głosów. W przypadku równej liczby głosów rozstrzyga głos Przewodniczącego.
5. Kadencja Komisji trwa cztery lata, zgodnie z kadencją Zarządu Głównego.

SKŁAD KOMISJI

1. Adam Zając – przewodniczący
2. Krzysztof Filipow – członek
3. Kazimierz Drożdż – członek

REGULAMIN KOMISJI AUKCYJNEJ POLSKIEGO TOWARZYSTWA NUMIZMATYCZNEGO

- § 1**
- Celem organizacji aukcji jest popularyzowanie numizmatyki oraz zdobycie środków na prowadzenie działalności statutowej PTN.
- § 2**
- Na aukcji będą sprzedawane wyłącznie walory będące przedmiotem zainteresowań kolekcjonerskich.
- § 3**
- Przygotowaniem i prowadzeniem aukcji zajmuje się komisja aukcyjna, której przewodniczącego ustala ZG PTN.
- § 4**
- Komisja aukcyjna do każdej organizowanej przez siebie aukcji opracuje regulamin aukcji, który będzie drukowany w katalogu aukcyjnym.
- § 5**
- Walory na aukcję przyjmuje komisja aukcyjna, w której skład wchodzi przewodniczący lub jego zastępca.
- § 6**
- Dane dostawców walorów aukcyjnych są poufne.
- § 7**
- Rejestracja przyjmowanych walorów odbywa się na specjalnym formularzu, który jednocześnie jest umową i zabezpieczeniem pomiędzy komisją aukcyjną a dostawcą. Umowa powinna być opatrzona pieczęcią ZG PTN.
- § 8**
- Walory przyjęte na aukcję i umowy, o których mowa w § 7, przechowywane są w siedzibie ZG PTN.
- § 9**
- Wgląd do materiałów aukcyjnych ma komisja aukcyjna w obecności przewodniczącego lub jego zastępcy. Istnieje możliwość wglądu po wcześniejszym ustaleniu z przewodniczącym komisji aukcyjnej lub prezesem ZG PTN.
- § 10**
- Sposób i terminy opracowania walorów aukcyjnych ustali przewodniczący komisji na 10 dni przed rozpoczęciem przyjmowania walorów na aukcję.
- Plan aukcji powinien zawierać:
1. preliminarz kosztów,
  2. terminy poszczególnych operacji potrzebnych do przeprowadzenia aukcji,
  3. imienne wyszczególnienie stanowisk i obowiązków.
- § 11**
- W razie pozyskania na aukcję walorów o sumarycznej cenie wywoławczej niższej niż 200 000 zł, komisja opracuje uproszczony katalog, dostosowany do przyjętych walorów.
- § 12**
- Komisja aukcyjna ma obowiązek informować ZG PTN o proponowanych terminach kolejnych aukcji z wyprzedzeniem minimum dwunastu miesięcy.

SKŁAD KOMISJI AUKCYJNEJ

Przewodniczący komisji – Andrzej Musiał

Zastępca przewodniczącego – Zbigniew Nestorowicz

Członkowie komisji:

- Edmund Kopicki
- Jerzy Piniński
- Krzysztof Filipow
- Wiesław Kopicki

REGULAMIN POWOŁYWANIA ORAZ SPOSÓB I ZAKRES DZIAŁANIA EKSPERTÓW
POLSKIEGO TOWARZYSTWA NUMIZMATYCZNEGO

§ 1

Niniejszy regulamin określa postępowanie przy powoływaniu i odwoływaniu ekspertów PTN, sposób i zakres ich działania.

§ 2

1. Eksperci powoływani są przez ZG PTN na wniosek zainteresowanego, po uzyskaniu pozytywnej opinii właściwego Zarządu Oddziału.
2. ZG PTN może wystąpić z inicjatywą powołania eksperta.
3. Ekspertem PTN może zostać tylko członek Towarzystwa, dający rękojmię należytego wykonywania swych obowiązków, mający teoretyczne i praktyczne wiadomości w zakresie wydawanych opinii.
4. Eksperta powołuje się na 5 lat.

§ 3

Ekspert może być odwołany:

1. Na pisemny wniosek zainteresowanego.
2. Jeżeli nie wykonuje należycie swoich obowiązków.
3. Z chwilą ustania jego członkostwa w PTN.

§ 4

Ekspert zobowiązany jest do:

1. Wydawania opinii na zlecenie władz sądowych, rządowych, samorządowych oraz podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie obrotu numizmatami, a także osób fizycznych.
2. Przygotowania opinii w sposób bezstronny.
3. Używania w zakresie swoich uprawnień pieczętki o treści: Polskie Towarzystwo Numizmatyczne, Ekspert, tytuły, stopnie naukowe, imię i nazwisko. Koszt wytworzenia pieczętki według dokładnie opracowanego wzoru (krój czcionki, układ linii itp.) pokrywają eksperci.
4. Wyjaśniania na żądanie zleceniodawcy wątpliwości co do treści przygotowanej opinii.
5. Składania rocznego sprawozdania ze swej działalności w Zarządzie Głównym do końca stycznia następnego roku.
6. Niezwłocznego zawiadomienia Zarządu Głównego o zmianie adresu i innych danych mających wpływ na wykonywanie obowiązków eksperta.

§ 5

Opinia lub ekspertyza powinna zawierać:

1. Imię, nazwisko i adres eksperta.
2. Datę i miejsce sporządzenia opinii.
3. Określenie zleceniodawcy i opiniowanej sprawy.
4. Opis obiektu (obiektów) i miejsce przechowywania.
5. Analizę historyczną i tło kulturowe.
6. Ocenę i opinię uwzględniającą aktualne trendy cenowe z wykorzystaniem najnowszej literatury w danym zakresie.
7. Wnioski końcowe.
8. Pieczęć i podpis eksperta.

§ 6

Ekspert jest uprawniony do:

1. Uzyskania od zleceniodawcy pomocy w dostępie do obiektu w zakresie umożliwiającym wydanie opinii.
2. Uzyskania dostępu do dokumentacji obiektu.

§ 7

Ekspert zobowiązany jest do odmowy wydania opinii w sprawie:

1. W której jest stroną.
2. W której jedną ze stron jest osoba pozostająca z nim w stosunku rodzinnym lub nadrzędności służbowej.
3. W przypadku istnienia okoliczności, które mogą wywołać wątpliwości co do jego bezstronności.

§ 8

1. Zarząd Główny prowadzi i udostępnia listę ekspertów.
2. Zarząd Główny prowadzi dokumentację działalności ekspertów.
3. Zarząd Główny powołuje Przewodniczącą Komisji Ekspertów.
4. Przewodniczący koordynuje pracę Komisji.
5. Przewodniczący Komisji składa roczne sprawozdanie Zarządowi Głównemu, który dokonuje okresowej oceny pracy ekspertów.

OLIMPIA

Chęć wydania rocznicowego medalu zmusił nas do szukania sponsorów jego sfinansowania. Wyprawy po ziemi słupekiej pozwoliły nam odnaleźć dla braci medalierskiej zakład parający się między innymi medalierstwem lanym.

W Lęborku przy ulicy Mikołajczyka 11 mieści się Usługowy Zakład Elektromechaniczny, którym kierują panowie Kazimierz i Radosław Kozłowscy. Co ciekawe pan Radosław jest zięciem właściciela o tym samym nazwisku, - nie pierwsza to ciekawostka firmy. Warsztat wykona każdy projekt medalierski pod warunkiem, że:

- zamawiamy wyrób o średnicy od 45 do 120 mm

- zamówiony zostanie w: srebrze

brązie (BK 331)

mosiądzu (MO 59)

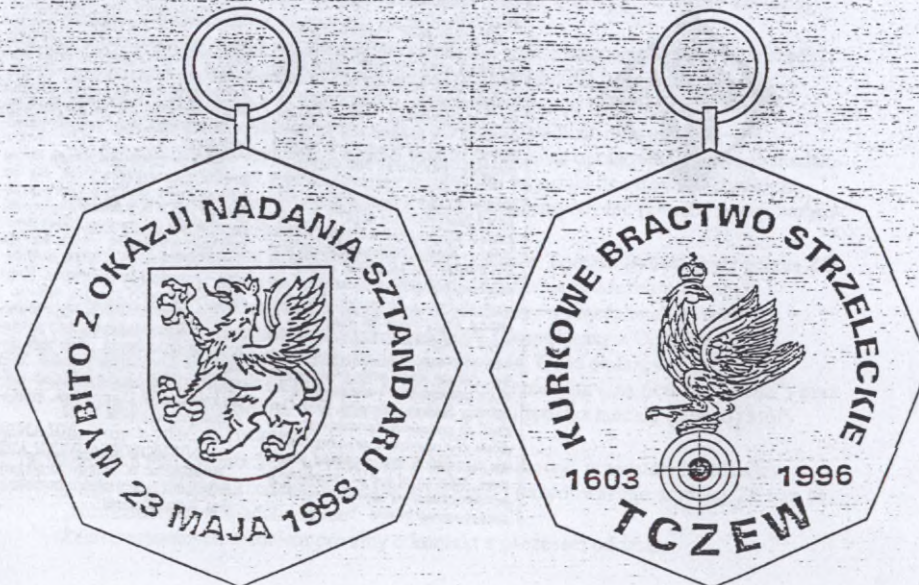
mosiądzu srebrzonym

- dostarczony projekt będzie możliwy do realizacji tzn. rysunek (w tym szczegóły) litera i temat można opracować w pierwowzorze.

Inną ważną informacją to niska cena (oferowane jest także etui do medalu) i krótki termin realizacji zamówienia. To tutaj zrealizowano między innymi medale wydane z okazji 100-Lecia Ratusz w Lęborku (2000r.) i Słupeka(2001r)

Nie ulega wątpliwości, że to jaki będzie zamówiony medal zależy od naszego projektu, więc potencjalnym zamawiającym radzimy, trochę więcej ustaleń przed biciem aby zamówiony medal nie przyniósł wstydu (artystycznego) zamawiającemu. Zakład jest bardzo „otwarty na współpracę”. Niektóre ze zrealizowanych projektów prezentujemy poniżej:

-Zdzisław Dróbka

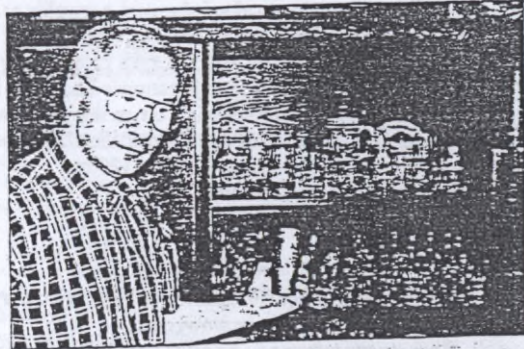

Kolekcjoner słupskich osobliwości

Władysław Piotrowicz w dzieciństwie zbierał znaczki. Dziś mógłby ze swoich kolekcji stworzyć okazałe muzeum historii Słupska.

- Jak wszyscy chłopcy, gromadziłem etykiety zapalczane i znaczki - wspomina kolekcjoner. - W latach sześćdziesiątych mama wykopała w rogu korytarza naszego domu garnet. W środku było kilka dziesięciurobłówek. Od tamtej pory zainteresowałem się numizmatyką. Musieli mnie kilkakrotnie oszukać, żebym nauczył się kolekcjonerstwa. Zaczęłam szperać w źródłach niemieckich i już wiedziałem, że średniowieczny denar słupski jest bardzo rzadkim pieniądzem, a decyzja o założeniu mennicy w XIII w. w Słupsku była sfałszowana. Zdobylem ten pieniądz i wtedy obudził się we mnie lokalny patriotyzm - zacząłem zbierać różnego rodzaju pamiątki słupskie. Zainteresowania pana Piotrowi-

ca dość szybko stały się znane, a do restauracji „Metro”, gdzie pracuje, znajomi i nieznajomi zaczęli znosić najrozmaitsze przedmioty. Najpierw były to medale słupskie. Najstarszy pochodził z XIX w. Najwięcej medali, jak twierdzi kolekcjoner, „wyprodukowano” w Słupsku przed wojną - upamiętniały wydarzenia, instytucje, jubileusze organizacji.

- Na giełdach kolekcjonerskich pojawia się najwięcej medali pomorskich przywozonych z... Moskwy. Widocznie w czasie wojny żołnierze Armii Czerwonej traktowali je jako cenny rodzaj rupców - opowiada kolekcjoner.

Należące do W. Piotrowicza zbiory słupskich widokówek i pocztówek nie mają sobie równych. Najstarsze sięgają lat dziewięćdziesiątych XIX w. Najcenniejsze są ręcznie malowane. Najdroższe na rynku kolekcjonerskim - z fotografiami przedwojennej synagogi, spalonej w 1938 r. osiągają cenę ponad 500 złotych.

W niewielkim biurze pana Władysława można zobaczyć dziesiątki przedmiotów, które służyły w przeszłości eleganckiemu nakrywaniu stołu: - Kiedyś prowadziłem zajęcia dla kucharek i kelnerów, więc moja kolekcja kieliszków, sztućców i naczyń służyła jako materiał dydaktyczny. Przez wiele lat myślałem, że mam wszystkie przedmioty, jakie wymyślono do konsumowania jedzenia. Ale na Jarmarku Dominikańskim zaskoczono mnie widelcem z jednym bolcem pośrodku. To był wideliec do podawania paczków francuskich. Nie ukrywam, że nabraci też się nie raz dalej. Na przykład przedmiot, który miał być do serwowania potraw, okazał się „pomocnikiem” do sznurowania butów.

Producentów współczesnych pamiątek ze Słupska warto byłoby zapoznać ze zbiorami pana Piotrowicza. Półka z gadżetami sprzed II wojny pokazuje, że mieszkańcy musieli na porcelanowych, metalowych i papierowych pamiątkach nieźle zarabiać. Do wzorów wazoników, popielniczek, sztućców, kubeczków i innych przedmiotów codziennego użytku warto byłoby wrócić, bowiem dziś turysta nie ma co od nas wzięć.

Dla zbieraczy słupskich pamiątek już jest ostatni dzwonek, bowiem stare przedmioty ze Słupska stają się coraz droższe. Polscy kolekcjonerzy podbili ceny widokówek pomorskich w niemieckich antykwariatach. Bezwartościowymi przez wiele lat pamiątkami zaczęły się niedawno interesować muzea, co odbiło się wzrostem cen na giełdach. Po co topić pieniądze w starych przedmiotach?

- Cała przyjemność polega nie na posiadaniu przedmiotów, ale na wzbogacaniu wiedzy o nich - przekonuje pan Władysław. - Dopiero ich historia jest fascynująca! Dla zbieraczy najcenniejsze są rzeczy, których dopiero poszukują. Jak się je zdobędzie - przestają budzić emocje. Wszyscy kolekcjonerzy znają to uczucie.

Jego zdaniem stare, wyprodukowane w Słupsku przedmioty powinny trafić do muzeum, gdzie będą cieszyć oko następnych pokoleń. Tam też po zewidencjonowaniu trafi wielka kolekcja W. Piotrowicza, gromadzona przez prawie 40 lat.

**JOLANTA
NITKOWSKA-WĘGLARZ**
Na zdjęciu: W. Piotrowicz prezentuje słupską przedwojenną porcelanę.
Fot. Artur Stencel

- * jarmarki, spotkania kolekcjonerskie, wymiany, ...
- w Klubie Koszalińskiej Spółdzielni Mieszkaniowej „Nasz dom” mieszczącego się przy ulicy Zwycięstwa, w 1 i 3 poniedziałek miesiąca o godzinie 16.00 można spotkać chętnych do wymiany, zbycia, kupna, numizmatów i innych zbiorów,
- w każdą letnią niedzielę (czerwiec - sierpień) o godzinie 10.00 na Słupskim Rynku Rybackim odbywa się „Jarmark Gryfitów”. Tegoroczny bardzo miłe wspomnienia. Do spotkania w przyszłoroczne lato.
- W sobotę i niedzielę miesiąca lipca (na św. Jakuba) odbywa się „Lęborski jarmark” - pamiętajmy o nim w przyszłym roku tak jak o „Jarmarku Dominikańskim”.
- Gospodarze Muzeum Piekarnictwa, mieszczącego się w Ustce ul. Marynarki Polskiej 49 zaprasza do odwiedzin. Zawiadomienie grupowe proszę uzgadniać telefonicznie (tel. 059-814840)
- inaugurację roku szkolnego 2001/2002 uświetniła między innymi wystawa w V Liceum Ogólnokształcącym im. Zbigniewa Herberta w Słupsku fotogramów „ostatnie chwile pokoju, pierwsze godziny wojny” oraz medali i odznaczeń „Krzyże wojenne i wojskowe”. Zbiór niemieckich zdjęć walk o Westerplatte i medali oraz odznaczeń zaprezentował kolega Zdzisław Dróbka. Ekspozycja będzie prezentowana w liceach i gimnazjach powiatu słupskiego.
- Z racji remontu w zakładzie wycieczek do Wytwórni Papierów Wartościowych w Warszawie przenosimy na wiosnę 2002 roku.
- Proszę uważnie przeczytać załączone regulaminy ZG PTN by w przyszłości uniknąć nieporozumień.
- Przekazane członkom (numizmaty) wykaz uzupełniony emisji monet 2001 roku otrzymaliście by pamiętać o: przedpłatach i frajdzie ich odbiorze.
- Zapraszamy członków oddziału (koła Lębork) do prezentacji poglądów i uwag dotyczących zaprezentowanego z komunikatu 10/1999-2003 „Komunikatu o sytuacji w PTN i Zarządzie Głównym”.
- Kolega Jerzy Henke „EUROPEJSKICH DNI DZIEDZICTWA 2001 - DZIEDZICTWA POCZTY” zaprezentował w Muzeum Pomorza Środkowego Słupsk dnia 21.09.2001 roku referat „Heinrich von Stephan- reformatorowi światowej poczty”. Referat został odebrany z dużym zainteresowaniem. Jego treść została zaprezentowana w wydawnictwie „Z dziejów poczty słupskiej”. Uważny czytelnik znajdzie w publikacji ciekawostki medalierskie.
- Mimo niepowodzenia (brak wsparcia między innymi finansowego przez samorządy) nad wydaniem okolicznościowego medalu menniczego dla uczczenia 30-Lecia Oddziału i Koła Lębork zarząd czyni intensywne starania by w/w uroczystość uświetnić medalem. Aktualnie czynimy starania (działalność informacyjno-propagandowa i pozyskanie środków finansowych oraz opracowanie nowego medalu-wzoru) by medal lany wydać. Bardzo liczymy na wsparcie finansowe wszystkich członków i sympatyków. Po latach medal który chcemy wydać (choćby z racji herbów ziemi słupskiej) będzie ozdobą zbiorów.
- Goszcząc z odczytem w Oddziale PTN Koszalin pan Tomasz Bylicki (były prezes ZG PTN) odwiedził nas w czasie comiesięcznego spotkania w Muzeum Pomorza Środkowego. Zapoznaliśmy gościa z numizmatycznym i medalierskim zbiorem muzeum oraz porozmawialiśmy między innymi o współpracy z Oddziałem PTN Koszalin czy przygotowaniach do naszego 30-lecia. Gość obdarował członków Oddziału PTN Słupsk i Koła Lębork żetonami mennicznymi („na przełom wieku”) oraz okazjonalnymi kopertami. Bardzo spodobał się mu projekt medalu (lanego) który chcemy wydać na rocznicę.
- Mennica Państwowa S.A. w Warszawie (dział handlowy) przedstawił oddziałowi propozycję zakupu medalu z tombaku srebrnego i oksydowanego średnicy 70 mm pt. „Numizmatyka w medalierstwie”
Zainteresowanych medalem prosimy o kontakt z prezesem oddziału.

Rewers bonu - papierowego pieniądza zastępczego Magistratu Miasta Słupska z 1922 roku.

Pismo Zarządu Oddziału
redaguje zespół:
Zdzisław Dróbka, Jerzy Henke, Henryk Błaszkiwicz

Nakład 50 egzemplarzy.